

TALI

TEXT: PETR ADÁMEK

Jednou napíšu písničku i pro své vlastní dítě

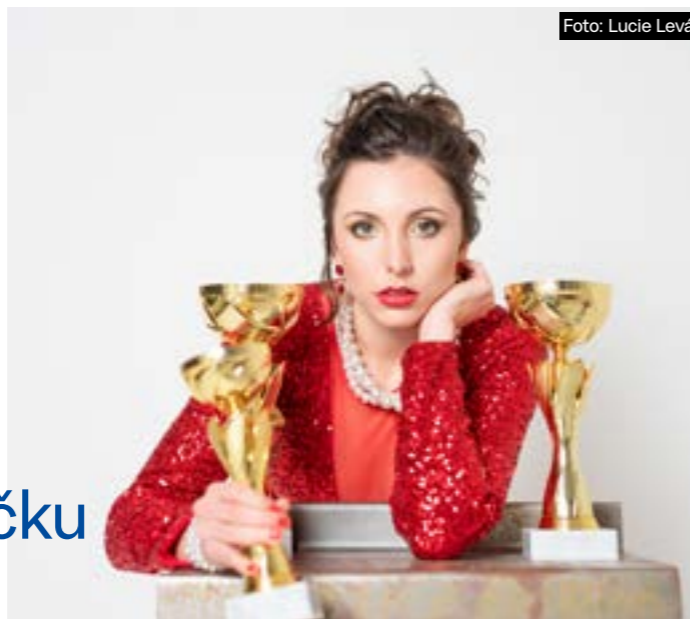

Foto: Lucie Levá

Vtipy, které někteří hltají bez kousání, zatímco jiným přijdou jako esence trapnosti. To je know-how komičky a hudebnice Natálie Schejbalové, kterou umělecký svět zná jako Tali. Ve svých písničkách ale humorem spíš šetří. Všestranná, trochu ztřeštěná, ale přesto (anebo právě proto) okouzující bytost, o které její bývalí kluci píší písničky. A ona o nich.

Vystudovala jsi konzervatoř Jaroslava Ježka v Praze, obor scénář a písňový text. Co je to nejcennější, co ti škola dala?

Hodně lidí má představu, že talent je něco, co prostě máte nebo nemáte. Jenže už si neuvědomují, jak moc vám může otevřít obzory, když víte, jak se ty věci mají dělat správně. Řeklo by se, že se to týká jen hudební nauky a cviků na nástroj. Ale platí to i v textařině, psaní básniček nebo psaní scénářů, je skvělé to vědět. Když budu konkrétní, tak první, co mě napadá, jsou přízvuky. Možná je to v dnešní době jedno, nakonec už třeba Xindl X měl všechno přeházené a stejně jeho písničky byly velké hity. Dneska se přízvuky a krátké a dlouhé slabiky absolutně nedodrží, stačí se podívat na současné umělce jako MAT213. Sama za sebe ale říkám, že pro moji tvorbu je to důležité. Právě tohle mě škola naučila. Ale pochopitelně je fajn znát pravidla i proto, aby je člověk mohl porušovat.

Máš tedy pocit, že to děláš řemeslně správně?

Já myslím, že jo. A vždycky, když něco podle toho „handbooku“ není, tak to sama vím. Třeba si řeknu, že je mi to jedno, ale vím to. Posluchač možná nepozná, co je tam špatně, ale podle mě to tu písničku oslabuje.

Myslím si, že když do ze sebe všechno zapadá, je výsledek silnější.

Zajímá mě, kdo tvým pohledem dělá texty řemeslně správně.

Kdo tě napadne jako první?

Třeba Jakub König. Nevím, jestli bych řekla přímo řemeslně správně, ale jeho texty jsou správně po všech směrech.

Vím, že jsi napsala několik textů na předchozí album Thoma Artwaye.

Které to konkrétně byly?

Zítřejší příjdu včas, Zavolej a Tobogán. Hlavně ze *Zavolej* jsem měla ohromnou radost.

Zavolej? Ten text je o otcovské lásce, kdy táta zpívá svému synovi, že tady pro něj vždycky bude, že v něm vždycky může najít oporu. Tu písničku zbožňuju. Nikdy by mě nenapadlo, že žena dokáže napsat z pozice otce takto autentický text. A tím spíše žena, která sama není matkou.

Chci, aby zaznělo, že jsme to s Thomem napsali společně. Tehdy mi zahrál kousek písničky, byly to asi dvě věty. V té době měl čerstvě narozené miminko a já mu na ten jeho začátek říkám, že je to jasně o otcovství. Nakonec jsme to společně napsali snad za dvě hodiny. A pokud jde o samotný text, asi se do něj promítlo, že je ve mně

Foto: Ivan Kassa

Žádný text o lásce jsem nemusela vysedět, jde mi to samo a obvykle je to dobré.

jistá mateřkost, možná je to i intenzivním vztahem, který mám se svojí mámou. Sama jsem v tuto chvíli bezdětná, ale myslím, že si ten pocit dokážu představit. Kdybych měla dítě, budu o něm smýšlet tak, jak je to v tom textu. Předpokládám, že jednou napíšu písničku i pro své vlastní dítě. Doufám v to. Ale třeba budu zpívat jako Berenika Kohoutová o tom, že mě štvě, že jsem tlustá a že nemám čas na sebe. I to je možný. I to k tomu rodičovství asi patří, tak proč to opomíjet.

Jak často tě ostatní umělci oslovují, abys jim napsala text?

Občas se to poštěstí. Měla jsem songwriting session s Lenkou Dusilovou

a Šimonem Bilinou. Rozepsali jsme podle mě krásnou písničku, ale zatím jsme ji nedotáhli. Taky jsem navázala spolupráci s Xindlem X. Pak se mi poštěstilo pracovat se Slzou. Podle mě jsme na Prague Songwriting campu společně napsali naprostý banger a strašně se těším, až to kluci vydají. Vážně jo! Jmenuje se to *Medúza*, Petr přišel s tím, že vždycky chtěl udělat song o medúze, tak jsme to uskutečnili. V refrénu je něco jako: medúza nezahá / nebos mi to aspoň tvrdila, mám teď / svlíknout se do naha / a odhalit svý odhalit svý já. Myslím, že to bude skvělejší pop song.

Co ti chybí k tomu, aby ses textařinou mohla regulérně živit?

Já nevím. Asi za tím víc jít. Měla bych říct těm lidem z branže, které znám: „Prostě pojď, sedneme si a něco napíšeme.“ Jednou jsem se snažila vetřít Ewě Farné, ale zatím to nedopadlo. Když jsem zmiňovala Thoma Artwaye, tak jsem dělala na přetextování písničky *I Have No Inspiration* do češtiny pro znělku seriálu v televizi. Nakonec jsem tam měla podíl 5 % a dostala jsem od OSA něco jako šestnáct tisíc. Říkala jsem si tenkrát, ty vole, co teprve ten majoritní textař. V tu chvíli mi bylo jasné, že by bylo fajn psát pro ostatní víc. Pro mě je vlastně docela

Písnička *Starý chlapi* s Jakubem Königem, Davidem Pomahačem, Jiřím Imlaufem a Cyrilem Kaplanem

jednoduché psát na zakázku. Nakonec na ježkárně jsem to dělala tři roky.

Pověz mi, jak vypadá taková Neláska? Tak jsi pojmenovala jedno ze svých starších alb.

Pro mě existuje spousta druhů nelásky. Když někoho miluješ, ale nemůžeš ho mít, tak je to neláska. Anebo ten druh lásky, kterou člověk zažívá, když je příliš

dlouho ve vztahu a má obavu z něj odejít. To je taky neláska. Pro umělce je potřeba, aby v životě nelásky poznával. Pak je pro něj to umění snazší. Mám velké svody psát o lásce, protože je to pro mě intuitivní. Žádný text o lásce jsem nemusela vysedět, jde mi to samo a obvykle je to dobré. Ale už mě to trochu štve. Ráda bych psala o ekologii nebo smyslu života, ale přijde mi, že ve svém věku k tomu ještě nemám co říct.

Poznávají se ve tvých textech lidé kolem tebe? Třeba bývalí partneři?

Jo, to se mi stalo. Občas se někdo z mých bývalých ptal, jestli je ta písnička o něm. Když naopak někdo napsal

skladbu o mně, tak to pro mě byl hodně intenzivní pocit. Je to velká věc, když člověk inspiruje někoho jiného, aby o něm napsal, je fajn v někom zanechat takovou stopu. Vlastně o mně vzniklo víc písniček. Jedna byla o tom, že jsem někoho odmítla a jeho to ranilo. Druhá byla o tom, že jsem někoho odmítla a jeho to ranilo. Zkrátka jsem ranila dva muže, kteří o tom pak napsali písničku. Jeden z těch kluků mi to poslal, ten druhý sice ne, ale jakmile to vydal a já to slyšela, bylo úplně jasné, že je to o mně. Pokud ovšem není někde druhá žena, co ho odmítla a jeho to ranilo!

Jedna z tvých poloh je ryze komediální. Natáčíš vtipná videa, děláš stand-upy. Čekal bych, že tím pádem najdu humor ve velké míře i ve tvé hudební tvorbě, ale nemám ten dojem.

Pro mě jsou stand-upy a písničky dvě jiné disciplíny. V hudbě chci být poetická, chci dělat metafory, hrát si. Takže humor vysloveně nevyužívám, ale hodně si hraju se sebeironií, nadsázkou. Nedělám punchline nebo vyslovené vtipy jako Pokáč. Hodně mých písniček je vlastně smutných. Humor ale do hudby jednoznačně

Nikdy ke mně nepřišel námět na film nebo zápletku knihy. Ale písničky ke mně chodí furt.

patří. Baví mě, co dělá Mucha. Už Jiří Dědeček pracoval ve velkém s humorem, to samé Karel Plíhal. Mnoho úspěšných hudebníků humor používá jako zásadní prvek. Aby to fungovalo, tak to nesmí být na sílu. Řekla bych, že humor je vtipný kvůli překvapení. Většina vtipů je vtipná proto, že něco očekáváš, ale stane se něco jiného. A proto se směješ. Přemýšlím, jestli to u písniček může zafungovat jenom jednou, nebo ne. Když na koncertě Pokáče slyší publikum tu písničku už popadesáté, tak se vždycky při tech pointách zasměje? Možná, že jo. Nevím.

Mluvila jsi o tom, že milostné skladby si nemusíš vysedět, že se ti píšou samy. Existuje i nějaké konkrétní nastavení, třeba prostředí nebo specifická nálada, které ti při psaní vyhovují?

Asi ne. Většinou se mi stává, že mě úplně náhodou napadne nějaké sousloví.

Třeba skladba *Stereo mono gamie*. To mě napadlo na dovolené na Kanárských ostrovech, když jsem plavala v bazénu. Tehdy jsem si četla hodně článků o polyamorii i monogamii a nějak to ve mně vykulminovalo. Na dovolené mě napadla i píseň *Zakázaná dovolená*. Často taky něco odposlechnu zvenčí, v takové chvíli okamžitě někam zapisuju. Celkově si ale myslím, že jen na podobných osvětleních to nejde stavět. Říká to Murakami a tvrdil to i Hemingway, že je potřeba každý den sednout a psát. Někdy to půjde líp, někdy hůř, ale vždycky něco napíšeš. Je to sval a cvik. A u té hudby je to stejné. Když budeš čekat do smrti na múzu, tak nikdy nic neuděláš. Stačí, když napíšeš aspoň sloku a můžu jít od toho. A druhý den se k tomu zase vrátím.

Jakou roli mezi všemi tvými aktivitami vlastně hudba zaujímá?

Na to se mě lidi často ptají. Dost se to přelévá, ale rozhodně platí, že mě hudba strašlivě baví. Nikdy ke mně nepřišel námět na film nebo zápletku knihy. Ale písničky ke mně chodí furt. Přemýšlím v nich, furt si něco zpívám. Můj mozek se tím baví sám od sebe, aniž bych to musela tlačit. A také je to díky koncertům jeden z mých zdrojů příjmů.

Kdybych měl charakterizovat tvoji hudbu, na prvních dobrou se nabízí označení písničkářka. Řešíš ty sama, co vlastně tvoříš?

Ani ne, ale myslím, že mi to ubližuje. Kdybych měla konkrétní sound, podle kterého bys podle prvních pěti vteřin věděl, že jsem to já, prospělo by mi to přinejmenším po marketingové stránce. Na tom budu chtít na další desce zapracovat. Když mám dneska zahrát na festivalu, tak pořadatelé často netuší, jestli dělám pop, folk, něco mezi tím nebo co vlastně. Bylo by fajn umět říct, kdo jsem a kdo by si mě měl přijít poslechnout.

Máš prostor, zkus to hned teď.

Jádro je písničkářka. Což je něco, co ti asociuje Karla Plíhala nebo Jarka Nohavici, ty známe jako písničkáře. Američani

pro to mají označení singer-songwriter. To mi zní mnohem víc cool. Myslím, že i mladí lidé dnes tenhle pojem používají. Rozhodně je moje hudba pro lidi, kteří dokáží ocenit češtinu, to je niche věc. Nejsem geniální zpěvačka ani hudebnice, moje tvorba stojí na textech. Myslím, že jsou vcelku nezvyklé.

Tvoříš momentálně nový materiál?

Ano, námětů už mám dost a ještě letos bych s tím chtěla do studia. Budu usilovat o co nejkompaktnější sound. Chtěla bych ty písničky udělat přístupný a dostat je k lidem, nechci dělat hudbu pro deset lidí. Na druhou stranu nemůžu psát s plánem oslovit masu, to by taky nefungovalo. Věřím, že moje tvorba posluchačský potenciál má, nedělám přece free jazz.

Nechci dělat hudbu pro deset lidí. Na druhou stranu nemůžu psát s plánem oslovit masu.

mě to dlouho bolelo, klidně jsem rok brečela. Napíšu o tom song a hned druhý den zapomenu, o čem to vlastně je. Na koncertě pak lidem řeknu něco ve smyslu: „A teď vám zahraju super skladbu, mám z ní radost.“ Ale už u toho necítím žádné emoce. Jako bych se od emocí, které mě k té písni přivedly, úplně odpojila tím, že skladbu dopíšu. Je to vážně zvláštní. Když je ta věc hotová, tak už je to pro mě svébytný kus umění, s jehož prezentací se nijak nepojí pocity, díky kterým vznikla.

Foto: Ivan Kassa

Když se oprostíme od samotné tvorby, zajímalo by mě, co se uvnitř tebe odehrává, když se svými písničkami přijdeš před lidi.

To je strašně zajímavé. Někdy totiž napíšu něco hodně niterního, bolavého. Třeba že jsem přišla o velkou lásku. V reálu

Hudebníci často zmiňují potěšení, když se s jejich sdělením fanoušci ztotožní.

Posluchači ať si dělají, co chtějí. To samozřejmě myslím s nadsázkou, ale asi to pro mě není cílem. Já z těch písniček mám radost už jen proto, že jsou napsané. ●

Občas se někdo z mých bývalých ptal, jestli je ta písnička o něm.